

Masarykova univerzita v Brně
Filozofická fakulta

Hnutí Hare Kršna v české společnosti

(do předmětu Multikulturní a multireligiózní výchova)

Vypracovaly:

Kristýna Brožková (103182)

Kateřina Kutrová (64883)

Markéta Růžičková (64773)

Akademický rok 2004/2005

Název projektu: Hnutí Hare Kršna v české společnosti

I. Identifikace tématu

- Seznámení se s postavením nových náboženských hnutí v české společnosti
- Pro realizaci projektu vybráno hnutí Hare Kršna (z důvodů dostupnosti, studenti se s nimi mohli setkat v rámci hudebních festivalů, vegetariánských restaurací, přednášek o východní filozofii apod.
- Z názvu projektu „Hnutí Hare Kršna v české společnosti“ vyplývají dva hlavní záměry – poznání reakce naší společnosti na nová náboženská hnutí (postoj majority k minoritě) a pocitu této konkrétní skupiny ve společnosti (pocit minority v majoritní společnosti) na straně druhé.

II. Cíle projektu

Hlavními cíli projektu je rozvíjet:

- motivaci studentů věnovat se danému problému, hledat o něm informace a schopnost dávat je do souvislostí
- schopnost samostatně pracovat
- schopnost tvořit si vlastní názor
- kolektivní spolupráci
- schopnost vyjádřit jasně a stručně své myšlenky a závěry
- schopnost kriticky zpracovávat získané informace

Na konci by se studenti měli obohatit novými poznatky a vnímat rozdíl, jak nahlíželi na dané téma na začátku a na konci.

Projekt má také studenty uvést do problematiky multikulturní a multireligiozní společnosti, pomoci odbourat předsudky ve vnímání jakékoli odlišnosti a vést je k respektu a toleranci, v neposlední řadě je též seznámit s fenoménem nových náboženských hnutí.

III. Identifikace informačních zdrojů

Teoretické informační zdroje

Hlavním informačním zdrojem jsou tématické přednášky vyučujícího.

Studentům bude také dán k dispozici seznam doporučené literatury k novým náboženským hnutím obecně i hnutí Hare Kršna konkrétně. Dále obdrží seznam internetových stránek, kde naleznou další informace k danému tématu. Oba tyto výše uvedené zdroje budou sloužit pouze k vyhledání doplňujících informací z vlastního zájmu studentů, nikoli k soustavné přípravě na semináře.

Praktické informační zdroje

Další důležitým zdrojem je společenská reflexe - výsledky anket a dotazníku, komunikace s respondenty, apod.

IV. Popis průběhu projektu

Projekt je určen pro studenty třetího ročníku gymnázia v rámci výběrového semináře Základů společenských věd. Pro tento předmět jsou týdně vyhrazeny dva 45 minutové semináře a je koncipován cca pro 20 studentů, kteří budou rozděleni do čtyř pětičlenných pracovních skupin. Předpokládaná délka projektu je 8 týdnů.

Projekt bude probíhat formou teoretických a praktických částí.

Rozdělení jednotlivých seminářů:

- 1) Obecné seznámení s fenoménem nových náboženských hnutí v české společnosti – historie NNH v ČR, zaměření na nejrozšířenější a nejmedializovanější z nich, z jakých tradic vychází, nastínění obecných principů NNH, profil členské základny.
Podrobnější popis vybraného hnutí Hare Kršna.
V závěru semináře proběhne rozdělení studentů do pracovních skupin.
- 2) Instruktaž hledání informací o daném tématu na internetu, v literatuře a tisku. Na konci hodiny budou rozdány 3 texty – vědecké pojednání o skupině, vlastní text skupiny, hodnotící text (cíleně vybraný novinový článek). Studenti budou instruováni, aby si texty doma prostudovali a udělali si stručné poznámky ke každému z nich, pokusili se je rozdělit podle výše uvedených kategorií (toto své rozdělení by měli být schopni vysvětlit).
- 3) 20ti-minutová diskuze v rámci skupiny – studenti si porovnávají závěry rozboru textů – pokusí se nalézt společné stanovisko pro celou skupinu. Zástupce skupin prezentuje stanovisko skupiny (rozdělení textů), ke každému textu uvede hlavní argumenty, proč se skupina rozhodla právě takto (každá skupina má k dispozici maximálně 3 minuty). Poté vyučující jednotlivé texty rozebere, a společně se studenty určí hlavní kritéria, podle kterých se dají rozlišit. Konečné shrnutí výsledků – reflexe původních stanovisek studentů.
- 4) Seznámení s principy ankety (teoretická východiska – např. definice otevřených a uzavřených otázek, forma otázek – výstižné, srozumitelné, jednoznačné ...). Zadání pěti okruhů pro vypracování otázek. Studenti dostanou čas pro vypracování konkrétních otázek z daných okruhů ve skupinách (cca 20 minut). Jednotlivé skupiny poté prezentují vytvořené otázky, z nichž je pak vybráno konečných 5 otázek pro anketu. Po vytvoření této ankety si skupiny navzájem zodpoví otázky (každá skupina je jednou tazatelem a jednou respondentem – skupinky se své protějšky pro anketu vylosují). Studenti si tak prakticky vyzkouší realizaci ankety (časovou náročnost,...). čímž si též ověří, zda jsou otázky dobře formulovány. Výsledky ankety si skupinky

uschovají pro pozdější srovnání a zhodnocení na konci celého projektu. Do příští hodiny mají provést anketu mimo školu.

- 5) Prezentace a porovnání výsledků jednotlivých „domácích anket“. Srovnání se školními výsledky ankety.
- 6) Organizace návštěvy HK restaurace – drobný rozhovor (dotazník) s vybranou osobou. Sestavení otázek „dotazníku“ (bude se jednat spíše o mírně řízený rozhovor). Diskuze nad důležitostí, relevancí a výstižností otázek. Prostor pro dotazy studentů. Rozvržení harmonogramu návštěv restaurace (vyučující předem zkontaktuje vybranou restauraci a domluví jednotlivé schůzky studentů)
- 7) Zhodnocení návštěvy, zpracování podkladů. Zadání konečné formy projektu (forma bilance – pohled společnosti x pohled hnutí). Následné zhodnocení (jak vnímá společnost minoritní náboženské hnutí, jak vnímá toto hnutí chování majoritní společnosti k ní). Dotazy.
- 8) Závěrečná hodina. Prezentace výsledků. Srovnání těchto výsledků s výsledky školní ankety. Zpětná vazba studentů na projekt (zhodnocení smysluplnosti a zpracování projektu).

Pokud některá z hodin nebude časově plně využita, ve zbývajícím čase vyučující doplní obecné informace, rozšíří pojmový aparát apod.

V. Identifikace metod

Jednotlivé semináře budou vedeny vyučujícím, který podá informace ve formě přednášek. Studenti se v těchto hodinách zapojí formou diskuze a kladení dotazů. Dále povedou dialog v rámci pracovních skupin i mezi jednotlivými skupinami.

Metody využití pro interakci s okolím:

- anketa – nejdříve provedena mezi skupinami v rámci semináře, poté realizována s respondenty „na ulici“. Studenti budou v rámci teoretické přípravy ankety instruováni o jejích principech a náležitostech.
- řízený rozhovor – setkání s členy hnutí Hare Kršna (proč patří k HK, co to pro ně znamená, co jim to přináší, jak se k nim chová okolí...)

VI. Prezentace

V závěrečné hodině budou studenti prezentovat výsledky a průběh projektu. Každá skupina si vytvoří tzv. bilanci výsledků práce na projektu. Na jedné straně uvedou pohled majoritní společnosti na minoritní hnutí tak, jak jej během projektu zaznamenali a na druhé straně pocit minoritního skupiny v rámci většinové společnosti tak, jak jim vyplynul z řízeného rozhovoru.

Na základě této bilance, vytvoří stručný esej, který budou prezentovat před ostatními skupinami. Podstatnou částí eseje bude sebereflexe názorů a pohledů jednotlivých skupin k danému tématu (k tomu bude využita „školní anketa“, která byla realizována v počátku projektu, a která poslouží k porovnání a vývoji vlastního náhledu na problém). V eseji bude kromě výše uvedené bilance zahrnut též popis průběhu projektu, zhodnocení problematických míst apod.

VII. Evaluace

Během celého projektu bude vyučující hodnotit spolupráci členů ve skupinách, spolupráci mezi skupinami, aktivní spoluúčast na seminářích.

Hlavním výstupem bude písemná esej přednesená v rámci poslední hodiny. Zde bude přihlíženo nejen k obsahu, ale též k formě prezentace, schopnosti stručného a výstižného vyjádření výsledků projektu. Zvláštní zřetel bude brán na vlastní úvahu nad výsledky výzkumu a vývoje osobního postoje k dané problematice.